

1. Kombinatorika

1.1. feladat. Az előző három feladatban az összeszámlálási problémák mind a hat alapesete megjelent (ismétléses és ismétlés nélküli kombináció, variáció és permutáció). Melyik feladatnál melyik alapeset lépett fel?

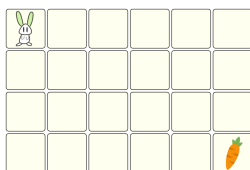
1.2. feladat. Hányféle sorrendben lehet leírni a TETTETTETEK szó betűit?

1.3. feladat. Hányféleképpen helyezhetünk el tizenegy embert három szobában, ha a szobák hat-, négy- és egyszemélyesek?

1.4. feladat. Öt diák vizsgázik. Hányféle eredménye lehet a vizsgának, ha tudjuk, hogy egy diák sem bukott meg, és a vizsgaértékelés ötfokozatú?

1.5. feladat. Egy bizottságnak 7 tagja van, elnököt és elnökhelyettest választanak. Hányféleképpen lehet ezt megtenni, ha a tagok egyike sem vállalhat egynél több feladatot?

1.6. feladat. Hányféle útvonalon juthat el a nyúl a répához, ha csak jobbra és lefelé ugorhat?

1.7. feladat. Az ötös lottón 90 számból 5 számot húznak ki. Hányféle 3-talalatos szelvény lehetséges egy héten? (Egy szelvényen 1-től 90-ig szerepelnek a számok, melyek közül a fogadó ötöt jelöl meg.)

1.8. feladat. Egy négytagú társaság a következőképpen akar feljutni egy tetőteraszra: ketten lifttel mennek egyszerre, ketten pedig egymás után mászva a villámhárítón jutnak fel. Hányféle sorrendben érkezhetnek meg a teraszra, ha feltesszük, hogy a lifttel utazó két személy egyszerre érkezik, de ezt leszámítva nincs egyidejű érkezés?

☑ **1.9. feladat.** Az ajándékboltban ötféle mesekönyv, háromféle csokoládé és hatféle játék kapható. Hányféleképpen vásárolhat egy szülő gyermekének 4 különböző ajándékot úgy, hogy pontosan 2 mesekönyv legyen köztük?

1.10. feladat. Hányféle sorrendben haladhat át a forgóajtón egy 8 házaspárból álló társaság, ha a házastársak közvetlenül egymás után mennek?

☑ **1.11. feladat.** Öt házaspár foglal helyet egy kerek asztalnál. Hányféleképpen helyezkedhetnek el, ha a házastársak egymás mellett akarnak ülni? (Két elhelyezkedést akkor és csak akkor tekintünk azonosnak, ha mindenkinek ugyanaz a bal, illetve jobb oldali szomszédja.)

1.12. feladat. Öt házaspár foglal helyet egy kör alakú asztalnál. Hányféleképpen helyezkedhetnek el, ha a házastársak egymás mellett akarnak ülni, de sem két férfi, sem két nő nem ülhet egymás mellé?

☑ **1.13. feladat.** Hat óvodás és öt iskolás gyerek közül szeretnénk úgy kiválasztani négy gyereket, hogy legalább két óvodás legyen közöttük. Hányféleképpen tehetjük ezt meg?

1.14. feladat. Hús láda áruból 15 láda első osztályú, a többi másodosztályú. Hányféleképpen választhatunk ki 5 ládat úgy, hogy legfeljebb 2 másodosztályú legyen közöttük?

1.15. feladat. Egy csomag francia kártya 52 lapból áll, 4-féle színből 13-13 lapot tartalmaz.

(a) Hányféleképpen húzhatunk a pakliból négy olyan lapot, amelyek közül pontosan két lap színe egyezik meg?

(b) Hányféleképpen húzhatunk ki négy olyan lapot, amelyek között pontosan két szín fordul elő?

1.16. feladat. Van 2 sárga, 3 fehér és 1 lila golyónk. Hányféleképpen állíthatunk össze ezekből egy 5 golyóból álló sorozatot?

☑ **1.17. feladat.** Egy boltban 6-féle CD-t lehet kapni. Hányféleképpen lehet 4 CD-t vásárolni, ha egyféle CD-ből többet is vehetünk?

1.18. feladat. Egy üzletben ötféle szaloncukrot lehet kapni: kókuszos, vajkaramellás, zselés, gumicukros és marcipános ízűt. Hányféleképpen lehet tíz szaloncukrot vásárolni, ha minden szaloncukorból van legalább tíz?

1.19. feladat. Hányféleképpen választhatunk 30 darabot 100, 200 és 500 forintos bankjegyekből, ha feltételezzük, hogy mindegyikből van legalább 30 darab?

1.20. feladat. Mikulás puttonyában 50 szaloncukor van, ezt fogja kiosztani 10 gyerekeknek.

- (a) Hányféleképpen oszthatja ki a szaloncukrokat, ha semmiféle megkötés nincsen, akár kaphatja egy gyerek is mind az ötvenet?
- (b) Hányféleképpen oszthatja ki a szaloncukrokat úgy, hogy minden gyerek legalább kettőt kapjon?

(A szaloncukrok egyformák, de a gyerekek persze nem. A kiosztás sorrendje nem fontos, csak az, hogy ki hány szaloncukrot kap.)

■ **1.21. feladat.** Egy turistacsoport egy város 20 nevezetességét szeretné meglátogatni 4 nap alatt. Hányféleképpen tehetik ezt meg, ha 1 nap alatt akár az összes nevezetesség meglátogatható, és számíts az, hogy egy adott napon milyen sorrendben tekintik meg a látnivalókat?

1.22. feladat. Összesen 15 különböző csomagot kell házhoz vitetnünk 3 kézbesítővel. Hányféleképpen osztható szét a munka, ha egy kézbesítő akár 15 csomagot is elbír, és számíts a kézbesítési sorrend is?

1.23. feladat. Hányféleképpen helyezhetünk el 24 különböző könyvet egy 7-polcos szekrényben, ha bármelyik polcon elfér mind a 24 könyv?

1.24. feladat. Hányféleképpen lehet 5 (egyforma) fehér és 10 (egyforma) zöld golyót úgy sorbarendezni, hogy két fehér ne kerüljön egymás mellé?

■ **1.25. feladat.** Egy állatszelídítő 5 oroszlánt és 4 tigrist szeretne bevezetni egymás után a porondra úgy, hogy 2 tigris nem jöhet egymás után. Hányféleképpen teheti ezt meg? (Az állatszelídítő természetesen meg tudja különböztetni az állatait.)

1.26. feladat. Hány olyan (nem feltétlenül értelmes) szó képezhető a KARIKA szó betűiből, ahol 2 magánhangzó nem kerülhet egymás mellé?

1.27. feladat. Hányféle olyan „szó” képezhető a KOMBINATORIKA szó betűiből, melyben nem áll egymás mellett két

- (a) mássalhangzó,
- (b) magánhangzó?

1.28. feladat. Egy kutatóintézetben 67-en dolgoznak. Angolul 47-en, németül 35-en, franciául 20-an beszélnek, németül és angolul 23-an, angolul és franciául 12-en, németül és franciául 11-en, mindhárom nyelven 5-en beszélnek. Hányan vannak, akik egy nyelvet sem beszélnek?

■ **1.29. feladat.** Egy 50 fős osztályból 25-en járnak matematika, 19-en fizika és 30-an kémia szakkörre. 10-en járnak matematika és fizika, 12-en matematika és kémia, 16-an fizika és kémia szakkörre, valamint 8-an járnak mindhárom szakkörre. Hányan vannak, akik egyik szakkörre sem járnak?

1.30. feladat. Hányféleképpen ültetheti le Hófehérke a hét törpét egy padra úgy, hogy Tudor és Morgó ne üljön egymás mellett?

1.31. feladat. Az a, b, c, d, e, f, g betűk permutációi között hány olyan van, amelyben...

- (a) az a, b, c betűk nem egymás mellett állnak (bármely kettő állhat egymás mellett, de mind a három már nem)?
- (b) az a, b, c betűk közül semelyik kettő nincs egymás mellett?

1.32. feladat. Egy cukrászdában 14-féle süteményt árulnak: 3-féle pitét, 6-féle rétest és 5-féle tortaszeletet.

- (a) Hányféleképpen vásárolhatunk 4 különböző süteményt úgy, hogy legyen köztük pite is és rétes is?
- (b) Hányféleképpen vásárolhatunk 4 különböző süteményt úgy, hogy legyen köztük pite, rétes és tortaszelet is?

■ **1.33. feladat.** Hány olyan háromjegyű szám van, amely nem osztható se 2-vel, se 3-mal, se 5-tel?

1.34. feladat. Hány olyan háromjegyű szám van, amely...

- (a) nem osztható se 5-tel, se 7-tel?
- (b) nem osztható se 4-gyel, se 5-tel, se 6-tal?
- (c) nem osztható se 6-tal, se 7-tel, és 2-esre végződik?
- (d) nem osztható se 6-tal, se 7-tel, és nem 2-esre végződik?

1.35. feladat. Hány olyan 7-betűs „szó” készíthető az A, B, C, D betűkből, amelyben mind a négy betű szerepel?

1.36. feladat. Hány olyan 8-karakteres jelszó létezik, amely kisbetűkből, számjegyekből és szimbólumokból áll, és mindháromból legalább egyet valóban tartalmaz is? (Kisbetűből 26, számjegyből 10, szimbólumból pedig 32 áll rendelkezésre.)

1.37. feladat. Határozzuk meg az $\{a, b, c, d, e, f\} \rightarrow \{1, 2, 3, 4\}$ leképezések számát. Hány szürjektív és hány injektív van ezek között?

1.38. feladat. Határozzuk meg az $\{1, 2, 3, 4\} \rightarrow \{a, b, c, d, e, f\}$ leképezések számát. Hány szürjektív és hány injektív van ezek között?

1.39. feladat. Hányféleképpen festhetünk ki n szobát 2-féle színnel, ha minden színt legalább egyszer felhasználunk?

1.40. feladat. Hányféleképpen festhetünk ki n szobát 3-féle színnel, ha minden színt legalább egyszer felhasználunk?

1.41. feladat. Állapítsuk meg minél kevesebb számolással (ránézésre) az alábbi összegek értékét.

(a) $\binom{6}{0} \cdot 3^6 + \binom{6}{1} \cdot 3^5 \cdot 7 + \binom{6}{2} \cdot 3^4 \cdot 7^2 + \binom{6}{3} \cdot 3^3 \cdot 7^3 + \binom{6}{4} \cdot 3^2 \cdot 7^4 + \binom{6}{5} \cdot 3^1 \cdot 7^5 + \binom{6}{6} \cdot 7^6$

(b) $\binom{5}{0} - \binom{5}{1} \cdot 3 + \binom{5}{2} \cdot 3^2 - \binom{5}{3} \cdot 3^3 + \binom{5}{4} \cdot 3^4 - \binom{5}{5} \cdot 3^5$

Bónusz feladat: adjunk kombinatorikai értelmezést az (a) részre (az előző feladathoz hasonlóan).

1.42. feladat. Mi a $\left(3x^2 + \frac{2}{x}\right)^6$ kifejezésben a konstans tag a hatványozás elvégzése és a rendezés után?

1.43. feladat. Számítsuk ki az alábbi tagok együtthatóját a $\left(3x^3 + \frac{2}{x^2}\right)^5$ hatvány kifejtésében.

(a) x^{-5}

(c) x^3

(b) x^0

(d) x^5

1.44. feladat. Számítsuk ki x^{19} együtthatóját az $(1 + x^3 - x^4)^{12}$ hatvány kifejtésében.

1.45. feladat. Számítsuk ki x^{18} és x^{31} együtthatóját az $(1 + x^3 - x^4)^{12}$ hatvány kifejtésében.

1.46. feladat. Számítsuk ki az alábbi tagok együtthatóját a $\left(2x^2 - x + \frac{1}{x}\right)^{12}$ hatvány kifejtésében.

(a) x^0

(c) x^2

(b) x^1

(d) x^{-1}